

EXAMENUL DE BACALAUREAT - 2026

Simulare județeană

Proba E. d)

Logică, argumentare și comunicare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I**(30 de puncte)**

A. Pentru fiecare dintre următorii itemi, scrieți, pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera asociată răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Una dintre regulile corectitudinii în demonstrație, referitoare la fundamentul demonstrației, este:
 - a. fundamentul trebuie să fie o propoziție formulată clar și precis
 - b. fundamentul trebuie să conțină numai propoziții adevărate
 - c. fundamentul trebuie schimbat pe durata demonstrației
 - d. fundamentul trebuie să fie o rațiune necesară pentru teză
2. Raționamentul *Fiindcă toate acțiunile neplanificate sunt ineficiente, deci toate acțiunile ineficiente sunt neplanificate*, este un exemplu de raționament:
 - a. deductiv imediat, de tip conversiune prin accident, valid
 - b. deductiv imediat, de tip conversiune simplă, valid
 - c. deductiv imediat, de tip conversiune prin accident, nevalid
 - d. deductiv imediat, de tip conversiune simplă, nevalid
3. Care dintre enunțurile de mai jos reprezintă o propoziție categorică:
 - a. „Mi-aș dori să-mi petrec vacanța la munte cu colegii.”
 - b. „Fă-ți, te rog, lecțiile!”
 - c. „Specialiștii sunt persoanele care au expertiză într-un domeniu.”
 - d. „Ce faci diseară, ieșim în oraș?”
4. Subiectul logic al propoziției „*Elevii din medii defavorizate și elevii cu rezultate bune la învățătură sunt recompensați prin acordarea de burse*”, este:
 - a. elevii din medii defavorizate
 - b. elevii cu rezultate bune la învățătură
 - c. recompensați prin acordarea de burse
 - d. elevii din medii defavorizate și elevii cu rezultate bune la învățătură
5. O operație de clasificare este incorectă atunci când:
 - a. obiectele grupate în clase nu lasă rest
 - b. între clasele obținute există raporturi de concordanță
 - c. criteriul este unic pe același nivel al clasificării
 - d. asemănările sunt mai importante decât deosebirile
6. Reprezintă un termen *logic-vid*:
 - a. pătrat rotund
 - b. Sirena Ariel
 - c. Cenușăreasa
 - d. centaur
7. În funcție de numărul de premise din care este derivată concluzia, argumentele deductive pot fi:

- a. probabile și certe c. mediate și imediate
b. deductive și inductive d. imediate și inductive
8. Intensiunea este un element din structura unui termen care:
a. reprezintă componenta lingvistică a termenului
b. reprezintă cuvântul sau grupul de cuvinte prin care se exprimă termenul
c. se referă la totalitatea obiectelor care formează clasa de obiecte
d. reprezintă însușirile definitorii ale obiectului unei clase de obiecte
9. Propoziția categorică „Există erori de limbaj care nu sunt sofisme”, este:
a. universal negativă c. particular negativă
b. particular afirmativă d. universal afirmativă
10. Termenii *război*, *război militar* și *război militar de ocupare*, sunt corect ordonați:
a. descrescător din punct de vedere intensional
b. descrescător din punctul de vedere al omogenității
c. crescător din punct de vedere intensional
d. crescător din punct de vedere extensional

20 de puncte

B. Se dau termenii A, B, C, D și E astfel încât termenul A este supraordonat termenului B și ambii sunt specii atât pentru termenul C cât și pentru termenul D; termenul C se află în raport de încrucișare cu termenul D; termenul E este, în același timp, în raport de încrucișare cu termenul A, în opoziție cu B și specie atât pentru termenul C cât și pentru termenul D.

1. Reprezentați, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, raporturile logice dintre cei cinci termeni. **2 puncte**
2. Stabiliți pe baza raporturilor existente între termenii A, B, C, D, E care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false, scriind, pe foaia de examen, doar litera corespunzătoare fiecărei propoziții date și notând în dreptul ei doar litera A, dacă apreciați că propoziția este adevărată, sau doar litera F, dacă apreciați că propoziția este falsă:
- a) Niciun C nu este E. c) Unii C nu sunt B. e) Unii B nu sunt C. g) Toți E sunt D.
b) Unii D sunt E. d) Toți B sunt A. f) Unii A sunt E. h) Niciun E nu este B.

8 puncte**SUBIECTUL al II-lea****(30 de puncte)**

Se dau următoarele propoziții:

- Unele ipoteze de lucru sunt verificate cu ajutorul metodelor de cercetare.
 - Toate procesele cognitive superioare sunt importante.
 - Nicio concepție filosofică nouă nu este ne semnificativă.
 - Unii factori de producție nu sunt utilizați în modul cel mai profitabil.
- A. Construiți, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural, contradictoria propoziției 1, subalterna propoziției 2, contrara propoziției 3 și supraalterna propoziției 4. **8 puncte**
- B. Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 1 și 2, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural. **8 puncte**
- C. Construiți, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural, obversa conversei contradictoriei propoziției 3, respectiv, conversa obversei supraalternei propoziției 4. **6 puncte**
- D. Doi elevi, X și Y, opinează astfel:
X: În măsura în care unele platforme de tip marketplace nu publică recenziile negative, conchid că unele platforme de tip marketplace publică doar recenziile pozitive.
Y: Dacă unele persoane publice nu sunt modele de urmat în viață, atunci unele modele de urmat în viață nu sunt persoanele publice.

Pornind de la această situație:

- a. scrieți, în limbaj formal, opiniile celor doi elevi; **4 puncte**
- b. precizați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentelor formalizate; **2 puncte**
- c. explicați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentului elevului Y. **2 puncte**

SUBIECTUL al III-lea**(30 de puncte)**

- A.** Se dau următoarele două moduri silogistice: eao-4, aai-2.
- a) Scrieți schemele de inferență corespunzătoare modurilor silogistice date **4 puncte**
 - b) Construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență scrise la subpunctul a). **2 puncte**
 - c) Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date, precizând totodată decizia rezultată din reprezentarea grafică (de exemplu: mod silogistic valid/mod silogistic nevalid). **8 puncte**
- B.** Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un silogism valid, prin care să justificați propoziția „*Unele concepții neolibérale sunt curente de gândire economică*”. **6 puncte**
- C.** Se dă următorul silogism: *Este adevărat că unii scriitori valoroși nu sunt apreciați în timpul vieții lor, știut fiind faptul că unele opere publicate postum sunt ale unor scriitori valoroși și că nicio operă publicată postum nu este apreciată în timpul vieții scriitorilor.*
- Pe baza silogismului dat, pentru fiecare dintre următoarele enunțuri scrieți, pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera **A**, dacă apreciați că enunțul este adevărat, sau doar litera **F**, dacă apreciați că enunțul este fals:
- 1. Termenul major este nedistribuit atât în concluzie, cât și în premisa majoră.
 - 2. Subiectul logic al concluziei este reprezentat de termenul „scriitori valoroși”.
 - 3. Termenul mediu este distribuit în premisa majoră, dar nedistribuit în premisa minoră.
 - 4. Concluzia silogismului este o propoziție particular negativă. **4 puncte**
- D.** Se dă următoarea definiție: *Pasiunea este un sentiment trecător.*
- a) Menționați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată. **2 puncte**
 - b) Precizați o altă regulă de corectitudine a definirii, alta decât cea menționată la subpunctul a). **2 puncte**
 - c) Construiți o definiție, având ca definit termenul „pasiune”, care să încalce regula precizată la subpunctul b). **2 puncte**